

عنوان مقاله:

راهبردهای بهسازی رودخانه های شهری فصلی در برابر مخاطرات محیطی با رویکرد تاب آوری اکولوژیک

محل انتشار:

فصلنامه منظر، دوره 14، شماره 60 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

ساناز حائری - پژوهشگر دکتری، عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

امین حبیبی - استادیار، عضو هیئت علمی گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

مهدی شیبانی - استاد گروه معماری منظر، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

مهسا سعیدی زاده نائینی - کارشناسی ارشد معماری منظر، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران.

خلاصه مقاله:

در دنیای در حال تغییر امروز، تاب آوری پاسخی به شرایط عبور از بحران در برابر مخاطرات محیطی است. رودخانه های شهری فصلی یکی از عوامل ایجاد مخاطرات محیطی در شهرها هستند که هویت متغیری در زمان خشکسالی و سیلابی دارند. آنها غالباً به کانال هایی جهت مهار سیلاب تبدیل شده اند و هویت اکولوژیک خود را ازدست داده اند. پژوهش درخصوص چگونگی تاثیر رویکرد تاب آوری جهت حفظ اکوسیستم رودخانه های فصلی شهری در برابر مخاطرات محیطی، بهترین راهبرد جهت تاب آوری منظر رودخانه های شهری فصلی و چگونگی راهکارها جهت تحقق این راهبرد، پاسخی به شرایط عبور از این بحران است. در این پژوهش در رویکرد تاب آوری، حوزه اکولوژی موردتحلیل و نقد قرار گرفته است تا رودخانه های شهری بنابر ساختار اکولوژیک خود حفظ شوند. براساس مرورادبیات تحقیق در دو حوزه تاب آوری و اکولوژی، اصول و مولفه هایی به دست آمده که به روش قیاسی-استنتاجی موردنقد و تحلیل قرار گرفته اند. در نتیجه بهترین راهبرد کلان جهت تاب آوری اکولوژیک رودخانه های شهری فصلی، بهسازی رودخانه مبتنی بر فرایند با توجه به ساختار اکولوژیک اکوسیستم رودخانه است که به واسطه راهبردهای خرد امکان پذیر می گردد. شناخت دلایل اصلی تخریب یا تغییر اکوسیستم، تعیین فرایندهای فیزیکی و شیمیایی و بیولوژیکی، مدیریت پایدار آبخیزداری، افزایش انعطاف پذیری اکوسیستم رودخانه در مواجهه با مخاطرات محیطی آینده، جلوگیری از تداخل انسانی در فرایندهای طبیعی و ایجاد تعادل جدید بین نیازهای اقتصادی-اجتماعی از آن جمله هستند. دست آورد نهایی این پژوهش، تدوین راهکارهایی جهت ایجاد تنوع در گونه های گیاهی و جانوری در بستر رودخانه، ایجاد مدولاریتی در پهروه های اکولوژیکی اکوسیستم رودخانه، بهسازی سرویس های اکوسیستم رودخانه، تحدید و کنترل متغیرهای اکولوژیکی رودخانه، انطباق بهسازی رودخانه با متغیرهای کلیدی با اثرگذاری تدریجی و آهسته، تدوین قوانین مبتنی بر عدم تداخل انسانی در ساختار اکوسیستم رودخانه، ایجاد آگاهی فرهنگی در همین زمینه با استفاده از سرمایه های اجتماعی و نوآوری اکولوژیکی در ایجاد شرایط پایدار پس از بحران و اختلالات است.

کلمات کلیدی:

رودخانه های شهری فصلی، مخاطرات محیطی، تاب آوری، اکولوژیک، بهسازی رودخانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1529739>

